Sortida a les Mines de Sal de Cardona, Santuari del Miracle, Castell de Cardona

4,5 i 6 de Febrer de 2005

Divendres 4 de Febrer

Ens vàrem trobar, com ja és habitual, el divendres a la nit. Aquesta vegada a l'aparcament del costat del camp de futbol de la ciutat de Cardona. Poc a poc, i fins ben entrada la matinada, van anar arribant els socis del club.

Dissabte 5 de Febrer

De bon matí, i després dels "bibes", les nostres sòcies més joves es van encarregar de fer sonar la gallina per avisar a la resta d'integrants del club que començava la jornada.

Després d'un petit "briefing" per comentar el programa d'actes que ens esperava i saludar els nous amics Josep, Paula i Clàudia que ens acompanyaven en aquesta sortida, ens dirigíem cap a l'aparcament del Parc Cultural de les Mines de Sal de Cardona.

A l'hora prevista, i en un moment, ens vam instal·lar als vehicles 4x4 que ens van baixar a l'entrada de la mina.

Apa nois/noies, poseu-vos el casc! Va arribar el moment d'endinsar-nos a les galeries de la mina tot seguint les explicacions del guia.

En aquest recorregut d'uns 400 metres, vam poder observar estalactites i estalagmites de sal, així com les vetes de les diferents sals; carnalita (Mg Cl), halita (Na Cl) i silvinita (K Cl)

Vam aprendre que la muntanya de sal es va formar fa uns 40 milions d'anys, a l'època terciària, quan es van formar els Pirineus. En aquells temps entre la placa europea i la ibèrica hi havia un braç de mar obert a atlàntic. En el procés de formació dels Pirineus aquest braç va anar quedant escanyat formant un immens llac. Durant aquest procés, les aigües quedaren estancades i l'evaporació va provocar la saturació de les substàncies dissoltes en l'aigua; com les sals que trobem a Cardona.

Així doncs, les sals que es van anar dipositant en diferents capes, van quedar soterrades sota un gruix de centenars de metres de sediments posteriors. El comportament de les sals com a roques és una mica peculiar: esdevenen plàstiques i es deformen lentament quan són sotmeses a pressions. Degut al pes dels materials que tenen al damunt aquestes roques plàstiques ascendeixen obrint-se camí entre les roques més denses, deformant-se i generant estructures en forma de cúpula. Aquest fenòmen s'anomena diapir.

Pel que fa a l'aprofitament de la sal vam saber que la muntanya ja era explotada en temps dels romans. També va tenir una gran importància per al repoblament de Cardona durant el segle X, ja que un decret dictava que els que s'establissin a la població podrien extreure sal lliurement el dijous de cada setmana. Aquesta extracció es feia a cel obert. A l'any 1900 es comença a parlar d'una explotació subterrània i l'any 1902 es va obrir el primer pou, el Pou del Duc, que va arribar fins a uns 50 metres de profunditat, on foren trobades les primeres vetes de potassa i magnesi. L'any 1923, l'empresa "Unión Española de Explosivos" va comprar l'explotació, i va ser a partir de l'any 1929 quan va dur-se a terme l'explotació de la mina de potassa amb els pous "Maria Teresa" i "Alberto", i posteriorment amb la rampa de Sant Onofre es va arribar als 1308 metres de profunditat. La mina va tancar-se l'any 1990.

Un cop a fora ens van retornar en els 4x4 a la exposició on hi havia l'audiovisual i maquinària de la mina, però el fred del matí ens va dur de seguida a la cafeteria per refer-nos una mica. Allà ens vam retrobar amb l'Ivet i la Júlia que, tot i que ja tenen 5 mesos, no se'n perden ni una.

Amb tot això se'ns va fer l'hora de dinar i ja ens teniu cap al Santuari del Miracle. Després de dinar a les autocaravanes vam anar a visitar l'església del Santuari.

Aquest santuari data de 1458, arrel de l´aparició de la Mare de Déu a uns nens, pels qui s'ho vulguin creure. Es tracta d'un conjunt format, a part de l'esmentada església, per la Casa Gran, la casa d'espiritualitat que acull a aquelles persones que volen trobar un ambient de pau i pregària; les cel·les i el monestir benedictí que és atès per monjos procedents de Montserrat des del 1901.

Els de l'ACA els hem d'explicar que a les autocaravanes també trobem un ambient de pau, de germanor i diversió.

El més destacat de tot el conjunt és el retaule barroc del segle XVIII situat a l'interior de l'església. El temple té una nau central i capelles laterals. Tot el conjunt arquitectònic està pensat amb un esperit renaixentista de gran sobrietat i perfecció tècnica. L'any 1747 els administradors del Miracle van encomanar a un dels escultors catalans de més renom d'aleshores, Carles Morató, la construcció d'un retaule de gran estil. El retaule del Miracle és estilísticament un model acabat d'art barroc català de l'època de transició (1730-1770). El treball del daurat i la policromia és del pintor solsoní Antoni Bordons. La peça és d'un gran impacte visual ;fa 23m. d´alçada x 12m. d´amplada.

Com que tornava a refrescar una mica vam fer una aturada tècnica al bar del Santuari per refer-nos.

Un cop refets, i provistos tots d'un llampant barret (ateses les dates en que ens trobàvem) es va constituir la comparsa de l'ACA. Dit i fet, cap a mitja tarda els qui van voler, van anar cap a Solsona a veure el Carnestoltes. Sort n'hi va haver d'aquell barret per no perdre ningú entre la gentada que hi havia!

Cap a les 9 vam fer cap a l'aparcament del Restaurant Can Pujol de Cardona. Un cop aparcades les autocaravanes, segons els racionals criteris del simpàtic i agradable amo de la finca que van posar l'anècdota a la jornada, vam anar entrant al restaurant.

A l'hora de sopar ens vam retrobar amb els nostres amics Romà i Àngels, que per motius de salut no havien pogut venir a la resta de la sortida. Els donem les gràcies per l'esforç i aprofitem per felicitar en Romà que va voler celebrar amb nosaltres la seva estrenada i merescuda jubilació. Moltes Felicitats Romà!

Diumenge, 6 de febrer

El diumenge al matí la gallina va sonar una mica més tard, potser perquè des de la matinada se sentia el soroll d'un suau plugim sobre els sostres de les autocaravanes, que convidava a no llevar-se.

Atès que el temps ja ens acompanyava i que ens havien promès un intens tràfic de maquinària a l'aparcament (consistent en un home que va passar amb una galleda i un altre que va anar a tirar les escombraries), vàrem retornar a la Ciutat de Cardona.

Un cop més vam poder triar. Els més agosarats van pujar a peu al Castell i la resta van anar a passejar pels carrers de la ciutat i pel "mercadillo" del Diumenge.

Al Castell ,un amable guía, que era una enciclopèdia personificada, va conduir els qui ho van voler per la col·legiata de Sant Vicenç.

Ens va explicar que el castell va ser construït en un moment indeterminat entre el segles XIV i XV. Durant el segle XV, els Cardona van ser la nissaga més important de la corona catalano-aragonesa. Així mateix, la fortalesa va ser un dels últims indrets que es lliurà a les tropes borbòniques de Felip V, el 1714. La seva joia és la torre de la Minyona, de 15 metres d'alçada i més de 10 metres de diàmetre. Compta amb un claustre d'estil gòtic que actualment està molt restaurat. La Col·legiata de Sant Vicenç es troba al bell mig del castell. És un temple erigit l'any 1040 d'estil romànic llombard. Destaca per les seves grans dimensions i la llum natural que entra a través de grans finestrals. La seva planta és de creu llatina i consta de tres naus amb els corresponents absis cadascuna. L'any 1572 la canònica fou convertida en col·legiata. Durant la Guerra de Successió (1705-1714) va servir de magatzem i caserna per a les tropes. No cal dir que les conseqüències d'aquesta guerra foren desastroses per a la col·legiata: la major part dels disset altars quedaren reduïts a runa. A més, amb les pedres i les làpides dels sepulcres, hom va construir un magatzem per a les armes i la pólvora. Un cop acabada la guerra, els canonges van refer la vida al castell fins el 1794. El 3 de juny de 1931 la Col·legiata i la resta del castell van ser declarats monument d'interès nacional, i això féu que comencessin les obres de restauració que van durar diversos anys. Durant la Guerra Civil (1936-39) va servir

de refugi per als militars i, acabada la guerra, va estar tancada durant molts anys. Durant el període 1940-1948, va sofrir una segona restauració. En l'any 1952 la Direcció General de Belles Arts comença les obres de restauració. Finalment, l'any 1976, el castell fou convertit en Parador Nacional de Turisme. Al subterrani de la Col·legiata de Sant Vicenç, sota el presbiteri, hi ha una esplèndida cripta de tres naus que data del segle XI.

A tall de curiositat, el director cinematogràfic Orson Wells va triar l'interior de la Colegiata per a la pel·licula "Campanadas a Medianoche".

De nou a l'aparcament, i atès que les condicions meteorològiques amenaçaven pluja, vam dinar a les autocaravanes.

Per acabar, un bon cafè, petons a tothom i.... fins la propera!.

Ivet, Júlia, Jose i Pep,

Agraïm la col·laboració de l'Ajuntament de Cardona, especialment a la Regidora de Governació, Sra. Montserrat Obradors i al Restaurant Can Pujol de Cardona.